EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2016.6.7.
COM(2016) 372 final

2016/0173 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

egyes tagállamoknak a Koreai Köztársaságnak a gyermekek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásairól szóló, 1980. évi Hágai Egyezményhez való csatlakozásának az Európai Unió érdekében való elfogadására történő felhatalmazásáról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A gyermekek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásairól szóló, 1980. október 25-i Hágai Egyezményt (a továbbiakban: az 1980. évi egyezmény) ezidáig az összes uniós tagállammal együtt 93 ország erősítette meg. Az egyezmény a status quo-t kívánja helyreállítani a jogellenesen elvitt vagy visszatartott gyermekek mihamarabbi visszajuttatásával, a Szerződő Felek által kijelölt központi hatóságok közötti együttműködési rendszer keretében.

Mivel a gyermek jogellenes elvitelének megelőzése fontos része a gyermekek jogainak előmozdítását célzó uniós politikának, az Európai Unió nemzetközi szinten tevékenyen közreműködik az 1980. évi egyezmény alkalmazásának javítása érdekében, és arra ösztönzi a harmadik országokat, hogy csatlakozzanak ahhoz.

A Koreai Köztársaság 2012. december 13-án letétbe helyezte az 1980. évi egyezményhez való csatlakozásáról szóló okiratot. Az egyezmény 2013. március 1-jén lépett hatályba a Koreai Köztársaságban.

Az 1980. évi egyezmény 38. cikkének (4) bekezdése kimondja, hogy az egyezmény a csatlakozó ország és azon Szerződő Államok között alkalmazandó, amelyek nyilatkozatot tettek a csatlakozás elfogadásáról.

Mivel a gyermekek jogellenes külföldre vitelének kérdése az Európai Unió kizárólagos külső hatáskörébe tartozik, tanácsi határozat útján uniós szinten kell meghozni a döntést a Koreai Köztársaság csatlakozásának elfogadásáról. A tagállamoknak ezért az Európai Unió érdekében nyilatkozatot kell tenniük a Koreai Köztársaság csatlakozásának elfogadásáról.

A Bizottság kezdeményezésére konzultáltak az Európai Unió Bíróságával, amely megerősítette, hogy az Európai Unió kizárólagos hatáskörét annak elfogadása tekintetében, hogy valamely harmadik állam csatlakozzon az 1980. évi egyezményhez.

Az Európai Unió Bírósága 2014. október 14-i 1/13. számú véleménye megerősítette, hogy *az Európai Unió kizárólagos hatáskörébe tartozik annak elfogadása, hogy valamely harmadik állam csatlakozzon a gyermekek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásairól szóló, Hágában 1980. október 25-én megkötött egyezményhez.*

A Bíróság hangsúlyozta különösen, hogy – a tagállamok közötti változó geometriát elkerülendő – a kérdést uniós szinten egységesen kell kezelni. Ennek a határozatnak az a célja, hogy az 1980. évi egyezmény hatályba lépjen a Koreai Köztársaság és az összes uniós tagállam között.

• Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel

Ami a gyermekek szülő általi jogellenes elvitelét illeti, az 1980. évi hágai egyezmény a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó ügyekben folytatott uniós igazságügyi

együttműködés sarokkövének számító, Brüsszel IIa. rendelet néven ismert 2201/2003/EK tanácsi rendelet[1] nemzetközi megfelelője.

A rendelet egyik fő célkitűzése az, hogy a gyermekek szokásos tartózkodási helyük szerinti tagállamba történő gyors visszavitelét biztosító eljárások megállapításával elrettentse a gyermekek tagállamok közötti jogellenes külföldre vitelét. E célból a Brüsszel IIa. rendelet 11. cikkében magában foglalja az 1980. évi egyezményben megállapított eljárást, és utóbbi egyes vonatkozásainak – különös tekintettel a gyermek meghallgatására, a határozat meghozatalának a kérelem benyújtásától számított időtartamára és a gyermek visszavitele elutasításának indokaira – egyértelművé tételével kiegészíti azt. A rendelet emellett rendelkezéseket vezet be a különböző tagállamokban hozott, egymással ütköző visszavitelt elrendelő vagy a visszavitel elrendelését megtagadó határozatokra vonatkozóan.

Nemzetközi szinten az Európai Unió támogatja harmadik országok csatlakozását az 1980. évi egyezményhez, hogy tagállamai közös jogi keretre támaszkodhassanak a gyermekek jogellenes külföldre vitelét érintő esetekben.

2011. december 21-én a Bizottság nyolc tanácsi határozatra irányuló javaslatot fogadott el, hogy elfogadja nyolc harmadik ország (Marokkó, Szingapúr, az Oroszországi Föderáció, Albánia, Andorra, a Seychelles-szigetek, Gabon és Örményország) csatlakozását a gyermekek jogellenes külföldre viteléről szóló 1980. évi hágai egyezményhez[2].

2015. június és december között az Európai Unió Tanácsa a fenti javaslatok alapján hét határozatot fogadott el[3].

Ez a javaslat egy olyan harmadik országot (a Koreai Köztársaság) vesz figyelembe, amely a 2011. évi javaslatok elfogadása után csatlakozott az 1980. évi egyezményhez.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Az EUMSZ 81. cikke szerinti, a határon átnyúló vonatkozású polgári ügyek tekintetében folytatott igazságügyi együttműködés kialakítására irányuló általános célkitűzés mellett e javaslat az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkében foglalt, a gyermekek jogainak védelmére vonatkozó célkitűzéshez kapcsolódik. Az 1980. évi Hágai Egyezményt arra tervezték, hogy védelmezze a gyermekeket a szülő általi jogellenes elvitel káros hatásaitól, valamint biztosítsa, hogy a gyermek kapcsolatot tarthasson mindkét szülővel, például a láthatási jogok hatékony gyakorlásának biztosítása révén.

A javaslat következetes továbbá a közvetítés határon átnyúló családi viták rendezésében történő alkalmazásának előmozdításával. A polgári és kereskedelmi ügyekben végzett közvetítés egyes szempontjairól szóló irányelv[4] többek között a családjogra is vonatkozik a jog érvényesülésén alapuló közös európai térségen belül. Az 1980. évi Hágai Egyezmény a

---

1 HL L 338., 2003.12.14., 31. o.

2 A 2011. december 21-én elfogadott COM (2011) 904, 908, 909, 911, 912, 915, 916, 917.

3 A TANÁCS 2015. június 15-i (EU) 2015/1023 HATÁROZATA; A TANÁCS 2015. június 15-i (EU) 2015/1024 HATÁROZATA; A TANÁCS 2015. december 10-i (EU) 2015/2354 HATÁROZATA; A TANÁCS 2015. december 10-i (EU) 2015/2355 HATÁROZATA; A TANÁCS 2015. december 10-i (EU) 2015/2356 HATÁROZATA; A TANÁCS 2015. december 10-i (EU) 2015/2357 HATÁROZATA; A TANÁCS 2015. december 10-i (EU) 2015/2358 HATÁROZATA. A Gabont érintő határozatot ideiglenesen felfüggesztették addig, amíg Gabon nem jelöli ki az egyezmény 6. cikke alapján kijelölendő központi hatóságot.

4 Az Európai Parlament és a Tanács 2008. május 21-i 2008/52/EK irányelve a polgári és kereskedelmi ügyekben végzett közvetítés egyes szempontjairól (HL L 136., 2008.5.24., 3. o.)

családi viták békés rendezését is szorgalmazza. Az 1980. évi Hágai Egyezmény alapján a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia által kiadott, bevált gyakorlatokról szóló útmutatók egyikének témája a közvetítés alkalmazása az egyezmény alkalmazási körébe tartozó, gyermekeket érintő nemzetközi családi viták rendezésében. Az Európai Bizottság kezdeményezésére ezen útmutatót az angolon és francián kívül az összes uniós nyelvre és arabra is lefordították, hogy megkönnyítsék a párbeszédet azon államokkal, amelyek még nem erősítették meg az egyezményt, valamint hogy az egyezményt nem ratifikáló országokkal konkrét megoldási lehetőségeket keressenek a gyermekek jogellenes külföldre vitele által okozott problémákra[5].

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

Mivel a határozat nemzetközi megállapodásra vonatkozik, az alkalmazandó jogalap az Európai Unió működéséről szóló szerződés 218 cikke, valamint a 81. cikk (3) bekezdése. A Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően egyhangúlag határoz.

Az 2201/2003/EK rendelet az Egyesült Királyságra és Írországra nézve kötelező, így részt vesznek e határozat elfogadásában és alkalmazásában.

Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az EUMSZ-hez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek a határozatnak az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.

• Szubszidiaritás

A kezdeményezés az EUMSZ 3. cikkének (2) bekezdése, és az Európai Unió Bíróságának 1/13. véleményében megerősítettek szerint az EU kizárólagos hatáskörébe tartozik. A szubszidiaritás elve ezért nem alkalmazandó.

• Arányosság

E javaslatot az ugyanebben a kérdésben már elfogadott tanácsi határozatok szerint szövegezték meg, és nem haladja meg azon célkitűzés eléréséhez szükséges mértéket, hogy a gyermekek jogellenes külföldre vitelének tárgyában következetes uniós fellépés alakuljon ki annak biztosítása révén, hogy minden EU-tagállam meghatározott időkereten belül elfogadja a Koreai Köztársaság csatlakozását az 1980. évi Hágai Egyezményhez.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

• Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk

Ahhoz, hogy az EU tájékozott döntést hozhasson arról, hogy elfogadja-e egy adott harmadik ország csatlakozását az 1980. évi egyezményhez, megfelelő előkészítő munkát kell végezni.

Egy 2015. január 25-i szakértői találkozó alkalmával a Bizottság és az EU-tagállamok megállapodtak a harmadik ország helyzetének értékelésére vonatkozó referenciakritériumokról. Az egyezményhez csatlakozott harmadik ország értékelésének elősegítésére a kérdőív indikatív listát tartalmaz a referenciakritériumokról. A tagállamokkal

[5] https://www.hcch.net/en/publications-and-studies/details4/?pid=5568&dtid=3

folytatott konzultációk, valamint a 2016. január 15-i szakértői találkozón folytatott megbeszélések szerint ebben a szakaszban a tagállamoknak nincs ellenvetésük azzal kapcsolatban, hogy elfogadják a Koreai Köztársaság csatlakozását az 1980. évi egyezményhez.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

Számos forrásból gyűjtöttek releváns információkat azzal kapcsolatban, hogy a Koreai Köztársaság milyen szinten hajtja végre az egyezményt. Először is, a Koreai Köztársaságban működő EU-küldöttség információkat gyűjtött különösen a végrehajtási jogszabály hatályba léptetése, a gyermekek jogellenes külföldre vitelét érintő ügyek kezelésére vonatkozó összpontosított joghatóság megléte, továbbá a külföldiek jogi segítségnyújtáshoz való hozzáférésének lehetősége tekintetében. A vizsgálat eredményei kielégítőek voltak, és jóllehet vannak némi aggályok akörül, hogy a joggyakorlók továbbra is kevéssé ismerik az egyezményt, és nincsenek konkrét végrehajtási intézkedések, ezen aggályok nem olyan jellegűek, hogy megakadályoznák a Koreai Köztársaság csatlakozásának elfogadását.

A tagállamok is gyűjtöttek információkat a Koreai Köztársaság helyzetéről, és ezek eredményét a 2016. január 15-i szakértői találkozón megvitatták.

További információ érkezett a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia Állandó Hivatalától. A Koreai Köztársaság az újonnan csatlakozó államokra vonatkozó szabványkérdőívet és az országprofilt[6] egyaránt kitöltötte. Továbbá, a Koreai Köztársaság bírót jelölt ki a Bírák Nemzetközi Hágai Hálózatába. Végezetül pedig, a Koreai Köztársaság korábban az Állandó Hivatalba kihelyezett bírái (minden alkalommal egyéves kihelyezés) hazájukba visszatérve fontos szerepet játszottak az 1980. évi egyezmény végrehajtásában.

- **Hatásvizsgálat**

Ennek a javaslatnak nincs olyan jelentős gazdasági, társadalmi vagy környezetvédelmi hatása, ami az Európai Bizottság minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatásainak alkalmazási körében hatásvizsgálatot tenne szükségessé. Azon hét tanácsi határozathoz hasonlóan, amelyeket 2015-ben már elfogadtak egyes harmadik államoknak az 1980. évi Hágai Egyezményhez való csatlakozásáról, a jogalkotási aktus jellege miatt e javaslat esetében nincs szükség hatásvizsgálatra. Tanácsi határozaton kívül ugyanis nincs más lehetőség annak elfogadására, hogy valamely harmadik állam csatlakozzon az 1980. évi egyezményhez.

A Bizottság és a tagállamok, a fenti irányvonalak alapján ugyanakkor külön értékelést végeztek a Koreai Köztársaság helyzetéről annak ellenőrzése céljából, hogy az ország képes-e megfelelően végrehajtani az 1980. évi egyezményt.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Mivel a javaslat csak egyes tagállamoknak a Koreai Köztársaság 1980. évi egyezményhez való csatlakozásának elfogadására való felhatalmazását érinti, végrehajtásának figyelemmel kísérése arra korlátozódik, hogy a tagállamok tiszteletben tartják-e a nyilatkozat megszövegezését, valamint az annak letétbe helyezésére és a Bizottság letétbe helyezésről való tájékoztatására vonatkozóan a Tanácsi határozatban megállapított időkeretet.

[6] Mindkettő elérhető a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia honlapján.

2016/0173 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

egyes tagállamoknak a Koreai Köztársaságnak a gyermekek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásairól szóló, 1980. évi Hágai Egyezményhez való csatlakozásának az Európai Unió érdekében való elfogadására történő felhatalmazásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen a 81. cikke (3) bekezdésére, összefüggésben annak 218. cikkével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére[7],

mivel:

(1) Az Európai Unió egyik célja, hogy előmozdítsa a gyermekek jogainak védelmét az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkében foglaltak szerint. A gyermekeknek a jogellenes elvitellel és visszatartással szembeni védelmét szolgáló intézkedések e politika fontos részét képezik.

(2) Az Unió elfogadta a 2201/2003/EK tanácsi rendeletet[8] (a továbbiakban: Brüsszel IIa. rendelet), amelynek az a célja, hogy megvédje a gyermekeket jogellenes elvitelük vagy visszatartásuk káros hatásaitól, és eljárásokat állapítson meg a szokásos tartózkodási helyük szerinti államba történő gyors visszatérésük biztosítására, valamint biztosítsa a kapcsolattartási jogok és felügyeleti jogok védelmét.

(3) A 2201/2003/EK kiegészíti és megerősíti a gyermekek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásairól szóló, 1980. október 25-i Hágai Egyezményt (a továbbiakban: az 1980. évi Hágai Egyezmény), amely nemzetközi szintű kötelezettségi és együttműködési rendszert hoz létre a szerződő államok, illetve a központi hatóságok között, és amelynek célja a jogellenesen elvitt vagy visszatartott gyermekek gyors visszatérésének biztosítása.

(4) Az Unió valamennyi tagállama részes fele az 1980. évi Hágai Egyezménynek.

(5) Az Unió arra ösztönzi a harmadik államokat, hogy csatlakozzanak az 1980. évi Hágai Egyezményhez, és támogatja az 1980. évi Hágai Egyezmény helyes végrehajtását, többek között azáltal, hogy a tagállamokkal együtt részt vesz a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia által rendszeresen szervezett különbizottságokban.

---

7 HL C , , . o.

8 A Tanács 2003. november 27-i 2201/2003/EK rendelete a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 338., 2003.12.23., 1. o.).

(6) Az uniós tagállamok és harmadik államok között alkalmazandó közös jogi keret tekinthető a legjobb megoldásnak az érzékeny természetű, a gyermekek jogellenes elvitelét érintő nemzetközi esetekre.

(7) Az 1980. évi Hágai Egyezmény kimondja, hogy az egyezmény a csatlakozó állam és azon szerződő államok között alkalmazandó, amelyek nyilatkozatot tettek a csatlakozás elfogadásáról.

(8) Az 1980. évi Hágai Egyezmény nem teszi lehetővé, hogy az olyan regionális gazdasági integrációs szervezetek, mint az Unió, annak szerződő feleivé váljanak. Az Unió ezért nem csatlakozhat az egyezményhez, és nem helyezhet letétbe valamely állam csatlakozásának elfogadásáról szóló nyilatkozatot sem.

(9) Az Európai Unió Bíróságának 1/13. sz. véleménye értelmében az 1980. évi Hágai Egyezmény alapján tett, az elfogadásról szóló nyilatkozatok az Unió kizárólagos külső hatáskörébe tartoznak.

(10) A Koreai Köztársaság 2012. december 13-án letétbe helyezte az 1980. évi Hágai Egyezményhez való csatlakozásról szóló okmányát. Az említett egyezmény a Koreai Köztársaság vonatkozásában 2013. március 1-jén lépett hatályba.

(11) Már több tagállam is elfogadta a Koreai Köztársaság csatlakozását az 1980. évi Hágai Egyezményhez. A Koreai Köztársaság helyzetének felmérése nyomán megállapítást nyert, hogy azok a tagállamok, amelyek még nem fogadták el a Koreai Köztársaság csatlakozását, az 1980. évi Hágai Egyezményben foglalt feltételek alapján az Unió érdekében el tudják fogadni a Koreai Köztársaság csatlakozását.

(12) Azon tagállamokat tehát, amelyek még nem fogadták el a Koreai Köztársaság csatlakozását, fel kell hatalmazni arra, hogy az e határozatban foglalt feltételeknek megfelelően az Unió érdekében letétbe helyezzék a Koreai Köztársaság csatlakozásának elfogadásáról szóló nyilatkozatukat. A Cseh Köztársaságnak, Írországnak és a Litván Köztársaságnak, amelyek már elfogadták a Koreai Köztársaság csatlakozását az 1980. évi Hágai Egyezményhez, nem kell új nyilatkozatot letétbe helyezniük, mivel a nemzetközi közjog értelmében a korábbi nyilatkozatok továbbra is érvényesek.

(13) Az 2201/2003/EK rendelet az Egyesült Királyságra és Írországra nézve kötelező, így részt vesznek e határozat elfogadásában és alkalmazásában.

(14) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek a határozatnak az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

(1) Azon tagállamok, amelyek még nem tették meg, felhatalmazást kapnak arra, hogy az Unió érdekében elfogadják a Koreai Köztársaság csatlakozását a gyermekek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásairól szóló, 1980. október 25-i Hágai Egyezményhez (a továbbiakban: az 1980. évi Hágai Egyezmény).

(2) Az (1) bekezdésben említett tagállamok legkésőbb …*-ig nyilatkozatot helyeznek letétbe az alábbi megfogalmazásban arról, hogy az Unió érdekében elfogadják a Koreai Köztársaság csatlakozását az 1980. évi Hágai Egyezményhez:

„*[TAGÁLLAM teljes neve] kijelenti, hogy az (EU) 2016/1... tanácsi határozattal összhangban elfogadja a Koreai Köztársaság csatlakozását a gyermekek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásairól szóló, 1980. október 25-i Hágai Egyezményhez***”.

(3) Minden tagállam tájékoztatja a Tanácsot és a Bizottságot a letétbe helyezésről, és a letétbe helyezést követően két hónapon belül közli a Bizottsággal a nyilatkozat szövegét.

2. cikk

Azon tagállamoknak, amelyek már ezen határozat elfogadásának napja előtt letétbe helyezték a Koreai Köztársaság 1980. évi Hágai egyezményhez való csatlakozásnak elfogadásáról szóló nyilatkozatot, nem kell újabb nyilatkozatot tenniük.

3. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

4. cikk

Ennek a határozatnak az összes tagállam a címzettje, a Cseh Köztársaság, Írország és a Litván Köztársaság kivételével.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök